

Norsk studentorganisasjon

STOPP DISKRIMINERING AV IRANSKE STUDENTER

Resolusjon vedtatt på NSOs landsstyremøte 1 – 2014/15 (28. september 2014).

I mai ble tre iranske studenter på Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) kastet ut ni måneder ut i studiet. Det er Politiets sikkerhetstjeneste (PST) som står bak utvisningen. Dette kommer på bakgrunn av PSTs fortolkning av FNs resolusjon 1737 om eksportsanksjoner mot Iran. Begrunnelsen er en frykt for at studentene tilegner seg sensitiv informasjon som kan brukes til utvikling og produksjon av masseødeleggelsesvåpen. Denne vurderingen er leder for NTNUs institutt for materialteknologi, Jostein Mårdalen, uenig i:

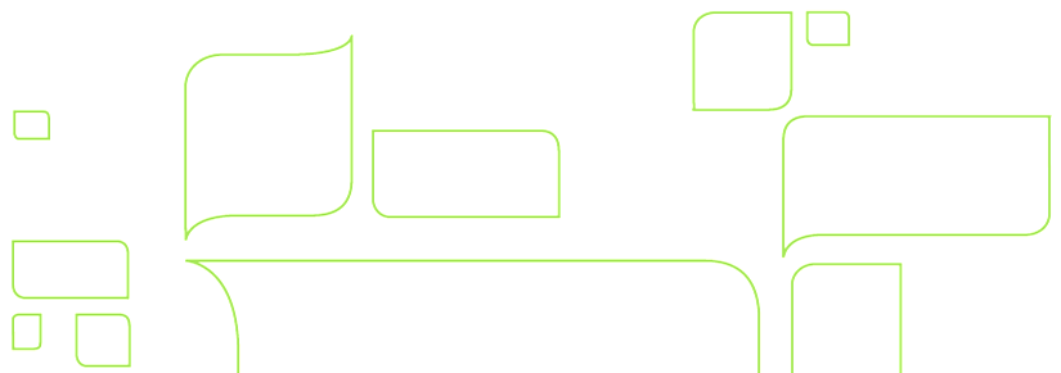
«Prosjektene har en miljøprofil, og er langt unna teknologi som kan anvendes til masseødeleggelsesvåpen.»

Sanksjoner

Norge har sammen med flere land underskrevet FNs resolusjon 1737 om eksportsanksjoner mot Iran. Sanksjonene skal hindre bidrag til Irans anskaffelse av masseødeleggelsesvåpen. Hvordan disse sanksjonene håndheves innen høyere utdanning, varierer mellom land som deltar i sanksjonene. I Norge inngår sanksjonene i lovverket om eksportkontroll. Utdannelser er underlagt dette lovverket på lik linje med teknologi og varer. Denne fortolkningen av sanksjonene er streng sammenlignet med fortolkningen i andre vestlige land.

Nederlandsk høyesterett erklærte at å stenge ute iranske statsborgere fra å studere i Nederland var lovstridig. Fortolkningen handler om at sanksjonene ikke pålegger statene å håndheve sanksjonene på enkeltborgere fra disse landene. Satt opp mot nederlandsk grunnlov og europeisk lovverk, som forbyr diskriminering på bakgrunn av nasjonalitet, ble en slik fortolkning av sanksjonslovene erklært ugyldig. Dette har ikke vært ansett som et brudd på sanksjonene fra FN sin side.

Skjønnsvurderinger foretas også når det kommer til vurdering av hvilke studier som anses å være sensitive. Her er det store forskjeller mellom ulike land, og studenter som blir kastet ut fra ett land kan ofte begynne å studere i et annet.

Behov for forutsigbarhet i behandling av studierett og oppholdstillatelse

NSO mener at dagens praksis er uryddig og diskriminerende. Studenter må kunne forvente å få fullføre påbegynte studier. Når studier anses å være sensitive og underlagt sanksjoner, må dette kunne opplyses om i forkant. Videre mener vi at fagmiljøene ved institusjonene er de som er best skikket til å foreta vurderinger av studiene innhold og dets mulige bruksområder. Bare konkret trussel eller risiko knyttet til enkeltpersoner er grunnlag for å fravike disse vurderingene.

Fri spredning av kunnskap

NSO mener at kunnskap er et fellesgode som burde være tilgjengelig for alle, også globalt. Fri deling av kunnskap innebærer at folkegrupper ikke kan utelukkes. Kunnskap som fellesgode kan ikke stjeles eller tilegnes på annet ulovlig vis.

Utdanning er ikke en vare. NSO er derfor kritisk til at utdanning underlegges eksportkontrollgivning på lik linje med teknologi.

Norsk studentorganisasjon mener at:

- Kriteriene for oppholdstillatelse ved studier skal være åpne og lett tilgjengelige.
- Fagmiljøene ved institusjonene er best egnet til å vurdere risikoen for bruk av og læring om sensitiv teknologi knyttet til studiene. Derfor burde deres vurdering legges til grunn.
- Kunnskap skal være åpent tilgjengelig for alle.
- Dagens bruk av FN-sanksjon 1737 er uryddig og lite transparent, og fører til diskriminering på bakgrunn av nasjonalitet.
- NSO vil uttrykke sin støtte til iranske studenter i en ankeprosess.

Om NSO:

Norsk studentorganisasjon (NSO) er en interesseorganisasjon for studentdemokrati ved norske høyere utdanningsinstitusjoner. Omlag 220 000 studenter er tilsluttet studentorganisasjonen. NSO arbeider for studentenes faglige, sosiale og økonomiske rettigheter. Mer informasjon om organisasjonen finner du på www.student.no

